

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОЮЗ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIII. Ч. 73. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СУБОТА, 17-го КВІТНЯ (APRIL) 1976 No. 73. VOL. LXXXIII.

АКЦІЇ В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНОЇ УКЦЕРКВИ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Вінніпег, Канада. — Газета "Поступ" у числі з 11-го квітня ц.р. інформує, що заплановані при кінці беззастережності акції в обороні переслідуваної і нищеної Української Католицької Церкви продовжуються. В дні 1-го квітня ц.р. в Митрополітській канцелярії у Вінніпегу відбулася окрема пресова конференція, присвячена 30-річчю насильної і нелегальної ліквідації Московією Української Католицької Церкви та її Ієрархії на так званому Львівському Соборі в 1946 р. Конференцію проводив о. диякон Іван Мельник, президент Центральної Української Католицької Церкви. Проблема протестантської акції референсували Митрополит УКЦеркви в Канаді Владика Максим Германюк і о. Ярополк Радкевич, секретар Вінніпегської Архiepархії. На численні запити представників преси і радіо, Владика Максим давав відповіді, з яких кореспонденти, головним чином англомовної преси, довідалися про нечувані в історії людства злочини, що їх доконала комуністична Москва над українськими Церквами і українським народом.

На запит, які є далішні плани протестантської акції, — Митрополит Максим подав в подробицях про всі заплановані почини — Служби Божі, Молитви, зустрічі, розмови тощо. Крім відриву і молитов, які включають також торжественну Служ-

НОВИЙ ХРАМ СВ. ЮРА В НЬО ЙОРКУ — ВІДВІДНОСТІ ХРИСТИАНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Так виглядатиме новий храм св. Юра в Нью-Йорку згідно з проектом його архітекта інж. Аполінарія Осадчи.

Нью-Йорк (В.Ч.). — По двогоріччю очікуваннях і по майже 5-ти річних тяганнях по судах і різних місцевих урядах українська католицька парохія св. Юра приступила до будови нової церкви. Як тільки останній мешканець спустив дим, 31 грудня 1975 року, приступлено до усунення двох домів при сьомій вулиці, на місці яких має стояти нова церква. Відтак, 28 березня 1976 року, поблагословлено площу та посвячено хрест на місці, де має бути новий престіл. Кілька днів пізніше, 2 квітня, зачатю будову, яка має бути закінчена з кінцем липня 1977 року. Мрія нью-йоркських українців, — мати репрезентативну українську святиню в ньюйоркському Мангеттені, — зачала здійснюватися...

Будову зачатю, як це підкреслюється при різних нагодах, у році 200-річчя Незалежності Америки; 100-річчя поселення українців на американській землі та в 70-річчя існування парафії св. Юра.

Новий український храм

бу Божу, що її правитимуть спільно українські і римокатолицькі Владики в церкві Нотер Дам і проповіді Архiepіскопа Картера, президента Канадської Єпископської Конференції, наші Владики відбудуть зустріч з прем'єром — міністром Канади П'єром Е. Трудо.

Представники преси поставили також питання, чи Ватикан стане в обороні переслідуваної УКЦеркви. Відповідуючи на питання, Владика Максим відмітив, що в березні він їздив до Риму і спільно з Блаженнішим Йосифом, Головою і Первозархом Помісної Української Католицької Церкви, намітили план, який передбачає: скликання до Риму Синоду усіх українських католицьких владик, відбуття спільної авдієнції у Святишого Отця, якого Владика проситимуть про окреме звернення в обороні переслідуваної релігії та УКЦеркви. Наші Владики мали б відати також окреме спільне Послання з нагоди 30-річчя нищення Московією УКЦеркви. Владика Максим при цьому заявив, що він був особисто на авдієнції у Святишого Отця у цій справі і що одержав дуже прихильну і позитивну відповідь.

В кінці Митрополит Максим повідомив, що осінню, цього року в місті Вінніпегу має відбутися релігійно-національна маніфестація, зорганізована спільно з православними братами та іншими віровизнаннями.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес!

ПЕРЕМОГА

На досвітку незнанні ще вікні,
З-за обриву постарілого світу —
Хтось торкнув-дзвін, хтось землю розбудив
Хтось вдарив серце криком динаміту...

І покотився схвильований простір
Стогомоном до стін пустого гробу...
Невже, невже Він на Хресті не вмер?
Чи ж не померкло сонце у жалобі?

Чи ж не співає, з Голготи ідучи,
Побідний ворог дикого фіналу?
Чи не стеріг він гробу у ночі?
Чи не радіє, що все вже, все пропало...

Аж вранці Він — Одічний Творчий Дух
Підняв скрижалі Нового Завіту!
Воскрес! Воскрес! Смерть смертю переміг,
Дав новий шлях обновленому світу...

Із смерті зроджена замучених борців,
Задялена у воскресення Бога, —
З Хрестом в руці й мечем на ворогів
Прийде й до нас Воскресла Перемога!...

Роман ОЛЬГОВИЧ

Фільм „Писанка” відзначений нагородою, репрезентуватиме ЗСА на міжнародних фестивалях

Міннеаполіс, Мінн. — „Писанка” — українське величезне яйце, найновіший фільм відомого українського кінематографа Святослава Новиченка, одержав нагороду „Золотого орла” від Ради міжнародних негетеральних програм у Вашингтоні і буде одним з фільмів, які репрезентуватимуть ЗСА на міжнародних фестивалях.

„Писанка” це вже третій з черги фільм С. Новиченка, який був відзначений нагородами. Два попередні — це „Варан в дереві”, який є мистецьким відтворенням праці Я. Гніздюка над деревотвором, і „Відгомін мунуло”, що є документальним колажем про українських поселенців в Манітобі.

Фільм „Писанка” відтворює процес малювання українського великоднього яйця від першого кроку до завершення кінцевого продукту з відповідними поясненнями про початки цього мистецтва в Україні, про значення різних візорів і символів, тощо. Малювання писанки у фільмі демонструє Люба Перчишин. Фільм вже прийнятий на висвітлення в Американському фільмовому фестивалі, який відбудеться в Нью-Йорку від 31-го трав-

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ В ОВШЕН КАВНТІ КОЛЕДЖІ

(І. Г.) Саме тепер, у свято-ковеликодній час, від 1-го квітня до 29-го квітня, відбувається виставка українських писанок в галерії Овшен Кавнті Коледжу в Томс Рівер при шляху 549. Багато людей з Томс Рівер і околиці щоденно оглядають барвисту орнаменту 250 різьблених писанок мисткині Валентини Третяк з Ірвінгтону. Місцеві і доволішні преси широко коментували відкриття цієї виставки, що є під зарядом проф. д-ра Говарда Ангера, директора „Файн енд перформінг арт”.

Про виставку наших писанок в цьому коледжі поділила м-р Марта Цибик, яка там же вчить музику.

Святослав Новиченко (посередині) і Тома Ремзі приготували камеру і звукозапис для фільмування „Писанки”, малювання якої демонструє Люба Перчишин.

Ватикан суспендував нововісвятчених одружених греко-католицьких священників

Торонто, Канада. — Українська преса в Канаді поінформувала, що Східна Конгрегація у Ватикані окремим листом суспендувала трьох католицьких священників і східного обряду, посередньо підпідписаних єпископом Ізидором Борецьким, які діяли в Торонто-східній Єпархії УКЦеркви, але підлягали списку неканонічних священників.

Рівночасно агентство Ройтера повідомило з Ватикану, що Східна Конгрегація також завісила в правах виконання душпастирських обов'язків висвяченого неканонічно священника Патріархом Йосифом о. Зенона Хруща з Венесуелі, одруженого і батька двох дітей. В повідомленні сказано, що автономна Помісна Українська Католицька Церква — згідно з твердженням Ватикану — не виключає права на висвячування одружених кандидатів на священників з інших територій. Ройтер інформує, що католицько-українці вже 12 років змагаються за патріархальне завершення структури Української Помісної Католицької Церкви з Патріархом Йосифом у провіді, що це не має формальної апробати Ватикану.

І в концтаборах СРСР існують „психобаракати”

Париж. — „Саміздат” поширив недавно на Заході документ про трагічну долю колишнього совєтського службовця при ООН в Женеві, Володимира Балаханова, який осілю 1972 р. попросив був швейцарський уряд про політичний азил, але, не бажаючи бути розлученим із своєю дочкою, яка залишилася в СРСР, повернувся на батьківщину. Місяць після його повернення, тобто в січні 1973 р., Балаханова заарештувало КГБ, а описав московський суд засудив його на 12 років концтаборів суворого режиму. В 1974 р. закордон проникла була інформація і копія листа Балаханова, що він його був написав до персоналу метеорологічної служби ООН в Женеві і генеральному прокуророві СРСР. В листі, згадувалося, що він „звільняється від всього того, що його раніше в'язало”, а в першу чергу звільняється від страху перед убийцями, болем, терором і стражданнями. В грудні 1974 р. В. Балаханов був ще в Пермському концтаборі ч. 35 на статусі політичного в'язня. В січні 1976 р. Балаханова забрали з та-

СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ НА З'ЇЗДІ ПИСЬМЕННИКІВ УКРАЇНИ

Нью-Йорк (УІС „Смолоскип”). — 14 квітня 1976 року в будинку Верховної Ради в Києві (вул. Кірова 5, Київ - 19) розпочався VII-ий З'їзд Письменників України. В національному культурному і навіть політичному житті України З'їзд цей має багато більше значення, як з'їзд комуністичної партії, чи будь-якої іншої спілки.

Суди дісталися вістка з України, що в передз'їздовий підготовці настигли деякі розходження між Комуністичною партією і органами КГБ, які претендують на повну контролю діяльності СПУ.

Пряме вмішування КГБ в життя Спілки Письменників України було найбільш помітне, коли на її форумі закінчувалися два високі офіцери КГБ — генерал КГБ Іван Харитонович Головченко і полковник КГБ Іван Солдатенко.

Багато замішання і шепотаних розмов викликали в перший день З'їзду телеграми і телефонічні розмови, які почали надходити зі ЗСА і Канади на різні адреси в Києві в обороні українських письменників — політичних в'язнів в Мордовії, Пермських таборах і Володимирі.

Згідно з інформаціями, в перший день З'їзду, 14 квітня, було вислано біля сто телеграм з багатьох міст Америки й Канади до Президії VII-го З'їзду Письменників України на адресу будинку Верховної Ради УСР (де відбувається З'їзд), на адресу будинку СПУ, де відбувається рестрація делегатів і засідання різні комісії (вул. Орджонікідзе 2, Київ - 601), на ім'я Юрія Смолича (Золоті Ворота).

Деякі спроби телефонувати до делегатів З'їзду на перевірені телефонічні номери в Києві були зупинені в Москві, де давали відповідь, Бердникові.

ДЖЕМІЛСВ І ТВЕРДОХЛІБОВ ЗАСУДЖЕНІ НА КОНЦТАБІР І ЗАСЛАННЯ

Москва. — В четвер, 15-го квітня, тобто наступного дня після початку судових розправ, совєтські суди засудили двох дисидентів: в Омську засуджено кримського татарина Мустафу Джемілсва на два і пів роки в концентраційному таборі за „наклепи на совєтську державу”, а в Москві фізик Андрей Твердохлібов, секретар московського відділу Міжнародної Амністії, був засуджений на 5 років заслання, правдоподібно в Сибірі, також за „наклепи на совєтську державу” — інформує „Нью-Йорк Таймс”.

Згідно з нечесними відомостями, в день засудження Джемілсва мільйонери Омська вразі арештували академіка Андрея Сахарова, нобелівського лауреата, та його дружину Єлену і побили їх. Як уже інформовано, день раніше міліція заарештувала Сахарових за злочинне побиття кількох міліціонерів у приміщенні суду, але випустила їх після 4-ох годин. Сахаров і його жінка

Огайо матиме історію українського поселення

Клівленд. — Українські Злучені Організації Клівленду рішили видати історію українських поселенців в Огайо. Історія має на меті охопити головні колонії українців в Огайо а саме: Клівленд, Янгстаун, Акрон, Форсфорд, Толідо, Сінсінаті, Колумбус, Кент та інші. На автора праці Комісія заангажувала д-ра Юрія Куль-

чицького, професора історії Янгстаунського Державного Університету. Комісія звертається до всіх українців Огайо та колишніх поселенців Огайо, які документами, зніманнями, спогадами і т.п. можуть допомогти в реалізуванні проекту, — переслати матеріали та листи до: Dr. George P. Kulchuck, 4018 Euclid Blvd. Youngstown, Ohio 44512.

ЗАМІСТЬ ОКРЕМИХ СВЯТОЧНИХ ПРИВІТАНЬ
З НАГОДИ

ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ

СКЛАДАЮ 100.00 ДОЛЯРІВ
НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО
ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЧНОЇ
АМЕРИКИ.

Д-р Стефанія Гук з родиною

С. Орендж, Н. Дж.

Увага!

Простіться заінтересовану особу зголоситися в книгарському відділі при "Свободі", відібрати другий том "Western Ukraine", закуплений в дні 3-4 квітня 1976 р. на базарі в Укр. Нар. Домі в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Due to an oversight, someone at the Jersey City Ukrainian Bicentennial Festival last Sat. & Sunday, April 3 & 4, mistakenly purchased one volume of "Western Ukraine" for \$13.00, instead of two volumes for the same price. Please contact the Svoboda Bookstore, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J.; tel.: (201) 461-2200, in order to pick up the second book.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО
СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ ГУЦУЛЬЦІВповідомляє, що під час довгого, "вільного"
"МЕМОРИАЛ ДЕН" в дні

29, 30 і 31-го травня 1976 р.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ХРАМ
(ПРАЗНИК)

на "Верховині" — оселі УРС

- Цей наш Традиційний Гуцульський Храм буде проводити з різноманітними своєрідними розвагами, як забава з танцями, мистецькі виступи, участь в Богослужіннях, спільний обід-бенкет, товариські розваги і т. п.
- Точніші інформації, а саме, програму подамо в скоромі часі в нашій пресі, а також у запрошеннях, які розішлемо на ті адреси, які маємо, а всі решта гуцулів, любителів нашої Гуцульщини та бажаючих взяти участь у цьому Храмі, просимо зголоситися до дирекції оселі Верховини — Joseph Chayuta, UWA Cultural Center Verkhovyna, Glen Spey, N.Y. 12737.
- Кошти поїзду на Гуцульському Храмі є: один нічліг, вечеря, сидіння і обід-бенкет — 20.00 дол. від особи. Замовлення і гроші просимо слати на вище подану адресу Верховини.

Щиро запрошує —
ГОЛОВНА УПРАВА УСОР

64 Відділ США в Нью Йорку

власнотворе

ВЕЛИКОДНІЙ
БАЗАР

в п'ятницю, 23 квітня 1976 р.

від год. 1-ої в УНДомі, кім. 31

при 140-142 Друга Авеню в НЬЮ ЙОРКУ.

В ПРОДАЖУ:

БАВКИ, ТОРТИ, ПЕРЕКЛАДАНЦІ ТА
ІНШЕ ДОМАШНЄ ПЕЧИВО.

УПРАВА 64-го ВІДДІЛУ

ВЕЛИКДЕНЬ

В ПАРАФІ

ПРЕСВЯТОЇ
ТРОЙЦІ

В КЕРТОНКОНІ

на СОЮЗІВЦІ

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

22-го квітня — СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР,
год. 7-ма веч. — Страсти ГНІХ. Чи-
тання 12 Євангелій.23-го квітня — ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ,
год. 6-та веч. — Вечірня і виношення
Псалтир.24-го квітня — ВЕЛИКА СУБОТА —
Служба Воєн. Овчарення Пасок — від
2-4 по пол. під церковю.25-го квітня — ВОСКРЕСЕННЯ ХРИС-
ТОВЕ — год. 10:00 ранку — Вос-
кресна Утрени; вихід з Псалтир. (По
Торжественній Службі Паски. (По
Службі Воєн. Овчарення Пасок).26-го і 27-го квітня — СВІТЛИЙ ПОНЕ-
ДІЛОК і ВІСІТРОК — Служба Воєн.
год. 7-ма веч.

Парох о. ІВАН МАК

Вшанують заслуженого
душпастиря

Джонстан, Па. — Вірні місцевої української католицької парафії св. Івана Хрестителя вшанують свого пароха, о. Андрія Улицького, спеціальним бенкетом в неділю, 25-го квітня, з нагоди його 35-літньої праці в Христівому винограднику.

Отець А. Улицький народився 31-го жовтня, 1916 року в Джерзі Сіті, Н. Дж., в родині ранніх поселенців з України, Василя і Розалії Улицьких. Після закінчення теологічних студій в Сент-Форті і в Римі, він був висвячений єпископом Консантином Богачевським 7-го квітня, 1941 року у Філадельфії, а свою першу службу Богу відправив 15-го червня, 1941 року, в церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті.

Від того часу виконував душпастирські обов'язки в парафіях: Майнверд, Гей-

Всч. о. Андрій Улицький

злтон, Йонкерс, Клівленд і Парма. Під цю пору, крім Джонстану, о. А. Улицький обслуговує парафію св. Марії в Ревлок, Па. Бенкет відбудеться в ресторані Монте Карло в Джонстані.

ДЖЕМІЛСВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ня, його приятелі заявили західним кореспондентам, що вирок був порівняльно легким з уваги на те, що Москва рахується із світовою публічною опінією. Андрей Турчин, президент московського відділу Міжнародної Амністії, сказав американському журналістові, що вирок був легким "завдяки вам, бо на Заході вважалося велике зацікавлення" долею політичних в'язнів. Інший приятель Твердохлебова сказав західним кореспондентам: "Ви охороняєте нас". Андрей Турчин однак заявив, що в СССР нема випадку, щоб суд визнавав будь-якого дисидента невинним. Він вказав на факт, що суддя в справі Твердохлебова мав тільки дві години часу написати 11-сторінковий вирок після того, як Твердохлебова визнали винним. Вирок був майже ідентичний з оскарженням прокуратури, а кара була така, якої вимагав прокуратор. Західні кореспонденти твердили, що вирок був вже виготовлений перед початком судової розправи. Крім того, совєтське пресоє агентство ТАСС фактично визнало Твердохлебова винним ще заки розпочався суд, бо заявило, що підсудний від 1970 до 1975-го року "з розумом поширював наклепи на совєтську політичну та суспільну систему". Кореспондент "Нью Йорк Таймсу" Д. Шиллер пише, що Андрей Турчин твердив, що головним обвинуваченням проти Твердохлебова було те, що він ніби "поширював погослови", що український ма-

тематик Леонід Плющ зовсім не був умовковим, коли його в 1972-му році запротарили до "спец-психушки". Турчин також поінформував, що телеграма французьких психіатрів, які стверджували, що Плющ дійсно не є умовковий, ніколи не дійшла до Москви і торку адвокати Твердохлебова не могли покликати на неї під час судової розправи. Як відомо, Леонід і Татьяна Плющі, які минулого тижня перебували на відвідинах в Канаді, вислали телеграму, заявляючи, що всі твердження Твердохлебова про Л. Плюща, є правдиві та згодні з свідченнями на його об'єктиві.

Деякі приятелі Твердохлебова заявили західним кореспондентам, що Москва рішила проголосити цьому об'єктиві людських прав відносно легку кару, бо боється критики з боку комуністичних партій західних держав, зокрема Італії та Франції.

ГРАДУАЦІЯ В МАНОР
ДЖУНІОР КОЛЕДЖІ

Дженкінгов, Па. — 3 Менор Джуніор коледжу інформують, що градуація 50-ох студентів коледжу відбувається в цьому році в четвер, 6-го травня о год. 6:45 в Аудиторії коледжу. Д-р Мирон Куропас, який колись працював у системі шкільництва, а тепер є спеціальним асистентом президента Форда для етнічних справ, буде головним промовцем на цій церемонії.

Президію цього церемоніального очолюватимуть Владислав Василь Лостен і о. Йосиф Федорук, голова Дорадчого комітету коледжу.

ПРИЗІД ЛЕОНІДА
ПЛУЩА ТЕМА ДОПОВІДІ В АСТОРІ

Асторія, Н. Й. — Заходами Організації Українського Визвольного Фронту тут в суботу, 17-го квітня о год. 7:30 вечора в Домі СУМА при 34-14 31 есеню, д-р Анастоль Ведрий виступить доповідь на тему: "Призід Леоніда Плюща у західній Європі". Після доповіді — запити і дискусія.

ПЕРЕДВЕЛИКОДНІЙ
ЯРМАРОК

Нью Йорк. — Пластовий Курінь "Ті, що греблі рауту" влаштує в суботу і неділю, 17 і 18-го квітня у годинах 10-3 в суботу і 10-2 в неділю в Пластовій Домівці, 144 2-га есеню Передвеликодній Ярмарок на якому можна буде придбати печиво, мистецькі речі, вазонки з рослинами тощо.

Роман Ільницький

УКРАЇНЦІ В КАНАДІ
НА ШЛЯХУ ДО УСПІХІВ

(4)

Подано деякі цифри, щоб зіставити рівень освіченості нашої молоді в Канаді у двох групах: від 15 до 19 років і від 20 до 29 років життя. Отже, 9,7 відс. з них мають університетську освіту з дипломом і без диплому; 71 відс. закінчили 9 до 13-річну школу; 8,5 відс. мають закінчену 5 до 8-річну школу, а тільки піввідсотка задовільнилися від одного до 4-річного навчання. З різних причин половина відсотка молоді не відвідувала школи загалом. Як з цього бачимо, понад 80 відс. української молоді в Канаді у віці між 25 і 29 роками життя мають середню і університетську освіту. Це кращий стан від того, який тепер є в Україні на підставі останнього перепису населення в 1970 році.

Треба відзначити, що освіченість української молоді не є однаковою у кожній провінції Канади. Вона найвища у Квебеку і в Онтаріо, а найнижча в Саскачевані. Причина цього та, що в двох перших провінціях абсолютна більшість українців живе в містах (90 відс. і вище), а в Саскачевані тільки 53 відс. у містах. А відомо, що в містах легше здобути освіту, як на селах.

Порівняймо ще освіченість української молоді з іншою молоддю в Канаді. Це порівняння виходить у користь української молоді, бо тоді, коли серед наших дітей 28,5 відс. мають закінчену загально-освітню середню школу, то загальна середня на цілу Канаду виноситься тільки 25,3 відс. Подібно мається справа і з університетськими студіями. Українці мають 5,2 відс. молоді з високою освітою без диплому, а 1,9 відс. з дипломом, тоді, коли середня всьох націй складає 3,6 відс. і 1,6 відс.

Професії, в яких найбільше працюють українці, такі: учителі (7,850); дипломавані медсестри і санітарні (2,330); книговида і рахівники (2,260); інженери (1,970). В професіях, які є найбільше платні (лікарі, адвокати, нотарі, аптекарі) — українці є ще замало. Наприклад — лікарів всього 610, фармацевтів 415, професорів 390, адвокатів 345. Священників маємо 300, письменників і редакторів 300, музиків 250, бібліотекарів 180. Всіх разом професіоналістів — українців у Канаді є 19,350 на 580 тисяч українського населення.

Поза професіоналістами, українці працюють у таких ділянках: в промисловості (46,1 тисячі), сільське господарство (40,4 тисячі), служби і розваги (24,2 тисячі), урядництво (24,2 тисячі), управління, адміністрація (11,2 тис.), транспорт і комунікація (9,5 тис.), торгівля і фінанси (8,9 тисячі), гірництво (2,4 тисячі), лісництво (0,9 тисячі), інші (10,2 тисячі).

Варто відзначити ще й таку деталь, що відсоток працюючих українців є більший від середнього — канадського показника (45 відс. всіх українців працюють, в той час, як 40 відс. по загальному показнику). Це стосується однаковою мірою чоловіків і жінок (44,5 відс. всіх українців працюють, тоді, як німкен 42 відс., італійок 42 відс., жидівок 41 відс., англійок 40 відс. і французьок 33 відс.).

В міру того, як зростає освіченість українців в Канаді, піднімається також їх вклад у свою і загально-канадську культуру. Згадаймо тут тільки Івана Курінь, сучасного мalarя, який вважається ким одним з передових канадських майстрів пензля. Він вже двічі одержав перші нагороди Канади і ЗСА, як автор найкраще ілюстрованих книжок для молоді. Курінь створив ряд талановитих полотен, які зображують побут перших українців у Канаді.

Добре розвинулось українське музичне життя в Канаді. Загальне визнання одержала молода піаністка Христина Петрівська, що одностайно є малюркою і поетесою. Відомі канадцями українські хори і танцювальні ансамблі. Українське народне мистецтво (вишивки, писанки, різьба) набувають поширення в цілій державі. С кілька добрих українських мистецьких галерій, а перша між ними щодо висвітленості — в Ніягара-Фоллс, на канадсько-американській границі.

Мають українці також своїх письменників, але ще ніодні із них не здобув загально-канадської слави. Писують, треба сказати, що канадські українці займають цілком окреме місце в житті української спільноти поза межами України. Їх успіхи — це наслідок кількох факторів: поперше, українці у відношенні до цілого населення Канади займають майже 3 відс., а в західних провінціях країни він піднімається до 13 відс. Суцільне поселення дає їм можливість впливати на напрям життя цілої Канади. Подруге: українці є найбільше динамічною групою поза англійцями, французами і жидами. І потретє: Канада є найбільш ліберальною країною у світі, якщо йдеться про її відношення до культур своїх численних етнічних груп. П уряд не тільки що не спинає їх розвитку, а навапика — спінить їм з допомогою.

На кінець треба згадати, що українська спільнота в Канаді вже має своїх поважних літературних. Найвідатніший між ними, безперечно, Володимир Кислевський, якого твор "Ранні поселення українців у Канаді" є зразком сумлінної наукової праці. Багатий вклад в історію українців дав Михайло Маруцук зі своїм три томником "Студії до історії українців Канади". Тепер же є в підготовці (назвам це) академічне видання історії наших братів: "Історія Українців Канади" (в українській і англійській мовах) в Канаді, що підготували колектив авторів на чолі з д-ром Лиском Рудницьким, а фінансує канадський уряд.

В сучасних обставинах Канада є країною, яка дає найкращі можливості і перспективи зберегти українську культуру і розвинути її канадське відгалуження. Тому й нічого дивного, що багато українців дивяться на неї, як на свою "обітовану землю" і хотіли б там поселитися. Такі спроби робляться особливо тими українцями, які живуть у країнах Південної Америки, де їм приходиться важко змагатися з економічними труднощами.

В ЗСА створився спеціальний Комітет, який шукає за найкращими шляхами, щоб здійснити цю важливу програму. На жаль, вона ще мало популярна в самій Канаді, а якщо там і роблять час до часу якісь заходи, то бракує їм розмаху і послідовності у виконанні.

50-річчя СВУ-СУМ в Австралії

У неділю 1-го лютого ц. р. о год. 2-й по полудні в залі Українського Народного Дому в Квінбії, відбулося ювілейне відзначення 50-річчя повстання та 45-річчя розправи над Спілкою Визволення України і Спілкою Української Молоді.

Ювілейну академію відкрив проф. Йосип Петрівський, який, привітавши присутніх, сказав, що за традицією СВУ академія почнеться молитвою. Місцевий хор під керівництвом М. Петрівського проспівав разом з присутніми "Боже, великий єдиний". Після молитви проф. І. Петрівський попросив присутніх на залі встати і хвилюючі мовчання вшанувати пам'ять тих, що загинули за немирний ідеї СВУ-СУМ, ставши прикладом для нових поколінь.

Місцевий хор виконав дві народні пісні. Потім проф. І. Петрівський представив голову осередку СВУ Канберрі-Квінбії ім. С. Єфремова Г. Горічченка, який прочитав реферат про історію СВУ. Наступний промовець, голова Управи Української Громади Квінбії, голова Управи осередку СВУ-у, М. Налурак згадував факти з історії СВУ-у на Рідних Землях, боротьбу української молоді в підпіллі за визволення українського народу з московсько-комуністичного рабства та закликав присутню молодь продовжувати цю боротьбу до повного визволення нашого народу. Він далі сказав, що сьогодні відзначаємо ще і 70-річчя народження колишнього голови СВУ-у на Рідних Землях студента Миколи Павлушкова, доля якого невідома.

По закінченні рефератів заповідач Леся Покарська розпочала мистецьку програму місцевої групи, в якій виступили ансамбль бандуристів ім. Г. Хоткевича під проводом П. Деряжкова, юний ансамбль бандуристів, юна танцювальна група, хореографом якої є Н. Траварська, та дівочий ансамбль в супроводі акордеону Ніни Карен під керівництвом Анеті Зеленої та в ораторії М. Теравського. Останні три групи належать до церковної Рідної Школи, директором якої є І. Жестовський.

Ансамбль бандуристів проспівав дві пісні: "Ой, літа орел" та "Ой, дівчино, шумить гай". Павло Карен продеклямував вірш "Рідний край". Віктор Бурак виконав сольно на піаніно: "Етюд" муз. Ковалевського та "Сонат" муз. Бетговена. Дівочий ансамбль виконав три пісні: "Струмочок", "Верби-биченька" та "Ой, лопнув об-

руч". Юний ансамбль бандуристів проспівав "Ой, ходила дівчина", "За городом качки плывуть" та "Ой, на горі". Ніонія і Петро Деряжні виконали на бандурах "Ой, у полі верба" та "Баламуте". Юна танцювальна група дівчат виконала танець "Чабан", а потім хлопці і дівчата — "Ой, лопнув обруб".

Наступною точкою був дует на бандурах Віктора і Роксолани Мишалових, які заграли "Садок вишневий" та "Добрий вечір, дівчино". Василь Червиль продеклямував вірш "Ми ще прийдемо". На закінчення ансамбль бандуристів виконав дві пісні: "Кучерява Катерина" та "Ой, зліталися орли". Присутні нагороджували всіх учасників концертної програми яскравими оплесками за мистецьке виконання.

На академії були присутні голова Консисторії УАПЦ в Австралії і настоятель св. Миколаївської церкви в Канберрі — протоієрей о. О. Теодорович, настоятель квінбійської Української Католицької Церкви — о. Дмитро Сенів; заступник голови КУ СВУ в Австралії — В. Бурак, голова Управи Української Громади Канберрі — П. Грін, голова Крайового Пласту в Австралії — А. Жуківський, президент "Добросудської Ради Канберрі" — М. Дойл та член екскутиви "Австралійської громади за свободу" в Канберрі і околиці — О. Каву-ненко.

Після закінчення концертної програми М. Налурак подякував всім за участь в відзначенні 50-річчя повстання СВУ-СУМ, а особливо адміністраторів концертної групи І. Жестовському та учителям і батькам, що йому допомагали, та з признанням сказав, що в залі квінбійського Народного Дому ще ніколи не було такої великої кількості українців, як сьогодні, і що він радий бачити тут, як одну родину, маленьку частину України. М. Налурак запросив усіх присутніх на каву і перекуску.

Ювілейна академія закінчилась співом національного гімну.

За перекусом канберрівці, квінбійці та сіdneyці ще довго обмінювалися поглядами, розв'язували актуальні проблеми. Коли прийшов час від'їзду сіdneyців, голови Канберрі і Квінбіїну П. Грін та М. Налурак прощали дорогих гостей, бажаючи їм швидкої дороги та скорі зустрічі на Звізді України в Австралії в Сідней на латинській Великдень.

В. К.

СОЮЗОВІ!

ПРИДБААННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧИТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
Найдорочного МУЖА, БАТЬКА І ДІДУКА

бл. п.

Інж. ІВАНА СТЕЦІВА

буде відправлена

ЗАУПКОПИНА СЛУЖБА БОЖА
в понеділок, 19 квітня 1976 р.

о год. 7:30 рано

в Українській Католицькій Церкві

св. Івана Хрестителя
в Ньюарку, Н. Дж.

Про молитви просить:

дружина — СТЕФАНІЯ
дочка — ЛЯРИСА з Родиною
син — Інж. СВІГЕН

бл. п.

ПАРАСКЕВІЯ З ГАНДЯКІВ БАРНА

ПАНАХИДИ — в четвер, 15-го квітня, о год. 7:45 веч. та в п'ятницю, 16-го квітня 1976 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем при 7-й вул. в Нью Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 17-го квітня 1976 р. з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Нью Йорку, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

В глибокому горю:

чоловік — МИХАЙЛО

дочка: АННА ГАВРАХ зі сином, невісткою і внуками

МАРІЯ з родиною

сини: СТЕПАН з дружиною, дітьми та внуками

ДМИТРО з дружиною і дітьми

та близькі і дальня Родина в Америці, Україні, Канаді

і Чехо-Словаччині

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО,
СПОКІННО, ВЕСЕЛОВЕЛИКОДНІ СВЯТА
на СОЮЗІВЦІПісля Торжественних Служб Божих
та свячення пасокСПІЛІНЕ ТРАДИЦІЙНЕ
ВЕЛИКОДНЕ СІДАННЯ

- Знаменита нагода для працюючих господарів прийняти наготове.
- Замовляйте місця на СОЮЗІВЦІ — КЕРТОНКОН, Н. Й. Тел. (914) 626-5641.
- ПРОВЕДІТЬ ЦІ СВЯТОЧНІ ДНІ ДАЛЕКО ВІД ГАМОРИ МІСТА, СЕРЕД ЗЕЛЕНИХ ВЕСНИ, ЧИСТОГО ГІРСЬКОГО ПОВІТР'Я.

НЕМА ТО ЖЕ НА СОЮЗІВЦІ!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ФУНДАЦІЇ

Інформацію про це незалежну, неприбуткову інституцію в контакт Раді в Справах Культури Світового Конгресу Вілльхельмів України дає

х-р В. Каранюк — тел. (201) 375-5689

Dr. B. Karanowicz 174 Stuyvesant Ave., Newark, N.J. 07106

СТРУНИ ДЛЯ БАНДУРИ

Найкращої якості, випродуковані в Америці. За комплект струн — 52 струни — висилайте поштовий переказ на суму \$29.50 до

ROMAN CREATIONS

241 Bixley Heath

LYnbrook, N. Y. 11563

